adevărul.ro

Marin Preda, cel mai iubit dintre amanti. Pentru sotiile lui era „barbatul pe care o femeie viseaza sa-l gaseasca". Singura dragoste care nu l-a tradat: literatura

Elisabeth Bouleanu,

Marin Preda a fost pentru cele trei sotii ale sale ,,cel mai iubit dintre pamanteni". Scriitorul a iubit patimas si a suferit din amor. Despre Preda, sotiile au spus ca era, inainte de toate, scriitor si apoi amant. Marin era ,,omul pe care o femeie viseaza sa-l gaseasca". Aurora Cornu a fost marea iubire a lui Preda, Eta Vexler a fost sotia evreica care i-a atras antipatia regimului, iar Elena a fost cea care l-a facut pe scriitor tata.

,,Iubirea poate sa fie oricum, numai sa fie! Poti sa arati ca un chimval rasunator, dar daca dragoste nu e... spune evanghelistul. E vorba, desigur, de dragostea divina, dar a noastra, cea profana, are oare vreo limita care s-o impiedice sa atinga granita divinuluia Lacasul ei nu e tot inima umanae", se intreba Marin Preda, prin Victor Petrini in celebrul roman ,,Cel mai iubit dintre pamanteni".

Preda a fost pentru cele trei sotii ale sale cel mai iubit dintre pamanteni, un sot pe cat de adorat si iubit, pe atat de dificil de inteles. Preocupat mai mult de cariera si literatura, despre Preda se spune ca n-a trait iubiri adolescentine care sa ii fi marcat existenta sau sa ii influenteze scrierile. A descoperit marea dragoste la 32 de ani cand a cunoscut-o pe tanara Aurora Cornu de doar 20 de ani.

Marea dragoste

Povestea de iubire dintre frumoasa tanara si scriitor a inceput la malul marii. Se vazusera pentru prima data la vila Uniunii Scriitorilor in 1952, dar prima intalnire s-a rezumat la un simplu schimb de replici. Doi ani mai tarziu se regasesc la malul marii. Printr-o ironie a sortii, ea ocupa camera care ar fi trebuit sa ii revina scriitorului. Galant, Preda ii cedeaza camera insa, incapatanata, Aurora isi face bagajul si pleaca.

Din corespondenta celor doi , facuta publica ulterior, reiese ca Preda s-a indragostit nebuneste privind-o pe Aurora cum isi strange bagajul. A doua zi, direct de pe malul marii, ii scrie prima scrisoare de dragoste: ,,Dar iata ca o adiere de durere, de parere de rau, de mahnire izvoraste din inima mea. Te-am facut sa suferi (nu stiu unde, cand si de ce), dar simt ca acest lucru s-a intamplat si mi-e greu sa indur asta acum, singur, cu gandul la tine, scriindu-ti intaia mea scrisoare de dragoste. (...) Te iubesc de tot, cu parul tau, cu hainele tale verzi, cu salopeta si sandalele tale ciudate. Iubesc cingatoarea ta ascunsa, copcile, oasele trupului tau... Totul, aspiratiile tale, somnul tau... Vanitatea si cochetaria ta distilata, nelinistile tale profunde, gandul tau putin inghetat, categoric si fara ascunzisuri, atat de temut de catre amatorii de compromisuri". Acesta a fost inceputul unei povesti tulburatoare de dragoste care avea sa le influenteze destinele ambilor protagonisti.

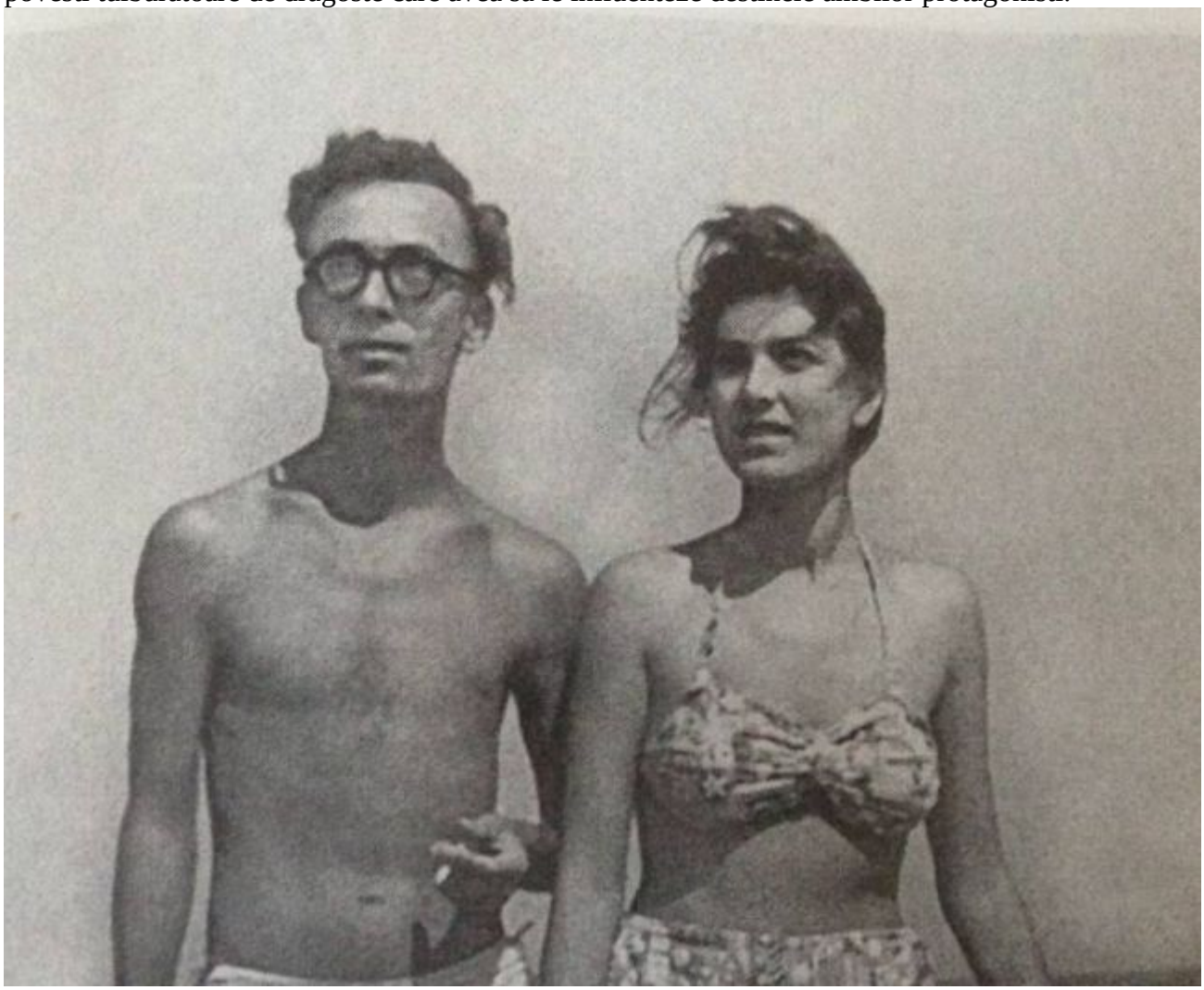

„Marin era in stare sa sarute pamantul pe care calcam"

Se spune ca Marin Preda a cerut-o de nevasta pe Aurora Cornu a doua zi. Tanara a luat propunerea ca pe o gluma. Aurora pleaca mai devreme de la mare si il lasa pe scriitor profund indragostit si plin de dor. Scrisorile trimise Aurorei arata ca intalnirea cu tanara il tulburase profund pe scriitor:

,,Draga Aurora, dupa ce ai plecat in seara aceea... am venit acasa ca si cand nu s-ar fi intamplat nimic si eram foarte mirat de aceasta senzatie. Stiam ca te-am cunoscut, stiam ca ne-am plimbat impreuna, ca ceasuri intregi am stat fascinat de prezenta ta, ca sufletul meu a tremurat de nenumarate ori la auzul glasului tau si ca in ultima vreme tot ce era aici, marea si valurile, si rasaritul soarelui, si apusul, si portita vilei, si apele minerale, si noptile cu stele, erai tu si aceasta din prima zi si atat de mult, incat tot ce stiam, ca te-am cunoscut si m-am bucurat, toate acestea mi se pareau atat de firesti, incat plecarea ta nu putea sa strice ceea ce se realizase, plecarea ta nu insemna aproape nimic, plecarea ta nu putea sa ia dupa tine toate acestea."

S-au casatorit trei ani mai tarziu, in 1955. Simplu, fara fast si nunta, la Sfatul Popular, cei doi inca indragostiti la trei ani de la intalnirea de pe malul marii au spus ,,DA" in fata ofiterului de Stare Civila. Despre Marin Preda ca sot, Aurora Cornu a povestit in interviurile date dupa moartea scriitorului: ,,Ma simteam regina, nimic nu era prea bun pentru mine. Vantul care batea trebuia sa bata asa, incat sa nu ma supere... Marin era in stare sa sarute pamantul pe care calcam".

Fiecare despartire de Aurora, fie chiar si de scurta durata era perceputa de scriitorul indragostit ca un chin. Preda continua sa ii scrie sotiei chiar si in timpul casniciei: ,,Te-am sarutat la statia de tramvai de doua ori, intocmai ca in copilarie, cand plecam la camp infricosat de soare si beam dinainte apa multa. Dar apa bauta fara sete nu inlatura setea de mai tarziu, ci doar te chinuie, prin amintirea ei, asa cum ma chinuie pe mine acum sarutarile luate la despartire. Ele nu tin locul dorintei chinuitoare care ma stapaneste acum in amintire, de a te strange la piept si a sorbi bucuria de pe buzele tale iubite. Noapte buna trupului tau drag si ochilor tai frumosi! Fii linistita si dormi. Odihneste-te si vino sambata! Eu te iubesc atat de mult..."

Aurora a descoperit manuscrisul „Morometii", intr-un sertar

Aurora Cornu a descoperit manuscrisul romanului ,,Morometii" intr-un sertar si l-a incurajat pe Preda sa dea luminii tiparului capodopera. ,,La inceput erau niste amintiri din copilarie pe care le raspandise in alte romane, in perioada in care am fost casatoriti a scris romanul, a creat personajele, a descris satul, istoria... Sunt foarte mandra ca <<Morometii>> exista gratie mie, eu am facut un cadou romanilor - <<Morometii>>", declara intr-un interviu Aurora Cornu. Despre romanul "Morometii" s-a spus ca a fost singurul "copil,, al celor doi.

„Marine, eu plec, te parasesc. Vezi ce faci... Cheile sunt colo, banii dincolo"

Aurora l-a parasit pe Preda in 1957. Tanara dornica sa vada lumea,sa cunoasca, sa se dezvolte ca artist si-a dat seama ca nu putea face asta in umbra lui Preda. Au trait ultimele saptamani de iubire, constienti de despartire, la Sinaia. Au suferit, au plans si s-au despartit. ,,Marine, eu plec, te parasesc. Vezi ce faci... Cheile sunt colo, banii dincolo", i-a scris Aurora lui Preda in biletul de despartire. Preda a ramas in urma, bolnav de dragoste si s-a internat in spital, suferind o depresie.

Nici Aurora nu a plecat fara sa-si lase sufletul in urma. Avea sa declare multi ani mai tarziu ca i-a purtat scrisorile de dragoste prin toata lumea, ca l-a visat si l-a dorit in toti anii care au urmat. S-au revazut la cativa ani dupa divort. ,,De fapt, tu de ce m-ai lasat pe mineo", ar fi intrebat-o scriitorul pe poeta.

Iar Aurora i-ar fi raspuns: ,,Nu stiu, Marine..." Aurora Cornu a pastrat scrisorile lui Preda si a acceptat sa le publice, in 2001, intr-un volum intitulat ,,Convorbirile dintre Aurora Cornu si Eugen Simion despre Marin

Preda". In ultima scrisoare trimisa Aurorei, Preda scria: ,,Acestea sunt ranile mele in viata cu tine si daca ai muri sau daca m-ai parasi (ceea ce ar fi totuna) ele, asadar, nu s-ar mai vindeca si as fi un infirm..."

Stabilita la Paris, Aurora Cornu declara ca obisnuia sa participe la sedinte de spiritism pentru a se intalni cu Marin. In cea mai frumoasa declaratie de dragoste spusa dupa moartea lui Preda, poeta recunostea: " Il astept in viata urmatoare..."

Scriitorul a suferit o depresie dupa despartirea de Aurora

Divortul lui Preda de Aurora Cornu s-a incheiat la doi ani de la despartire, in 1959. In cei doi ani, Preda a fost internat in spital pentru depresie, dupa cum reiese din jurnalul tinut de autor. Au fost ani grei in care Preda a suferit pentru iubirea neimplinita. ,,Exista, ma intreb acum, ceva mai banal si mai lipsit de interes spiritual ca in aceasta dezamagire a mea cu Aurorar", se intreba scriitorul in Jurnal intim.

Suferind din dragoste, Preda intelege ca numai timpul va sterge ranile: ,,Daca Aurora vrea sa se desparta, eu trebuie negresit sa ma vindec de dragostea pentru ea, si numai timpul ma poate ajuta... "

„Ne-am indragostit repede, in cateva saptamani, aveam nevoie unul de celalalt"

Cu un an inainte de pronuntarea divortului de Aurora, aflat in plina criza afectiva si bolnav, Preda o intalneste pe Eta Vexler, critic literar, cu origini evreiesti cu care se casatoreste repede. ,,Ne-am indragostit repede, in cateva saptamani, aveam nevoie unul de celalalt", nota Preda in jurnal. O cunoaste pe Eta la data de 23

decembrie.

Intalnirea are loc la Sinaia, locul in care Preda traise despartirea de Aurora. Noua iubire ii trezeste inspiratia scriitorului si incepe romanul ,,Risipitorii". Despre casatoria cu evreica Eta Vexer se spune ca i-a atras antipatia regimului comunist si ca acesta ar fi fost unul dintre motivele pentru care Preda a ajuns in vizorul Securitatii.

S-a considerat ca, in urma casatoriei cu o evreica, Preda ar fi intrat sub influenta cercurilor nationaliste evreiesti. Casatoria celor doi a durat doar opt ani. Se despart in 1966, iar Eta emigreaza.

Elena, sotia care i-a daruit doi fii

La doi ani de la despartirea de Eta, Preda o cunoaste pe Elena Mitev. Ca in cazul celorlalte casnicii, scriitorul oficializeaza relatia repede. Se casatoreste cu Elena in acelasi an in care o cunoaste, 1968. La doi ani de la casatorie, apare si primul copil al scriitorului, Nicolae. Elena este cea care descopera ca Preda isi dorea copii si voia sa devina tata. ,,In timp ce copilul dormea, am iesit sa fac niste mici cumparaturi si, cand am revenit, am ramas cutremurata - l-am gasit pe Marin in fata patutului lui Nicolae, in genunchi. Statea si privea nemiscat, de parca s-ar fi rugat. L-am lasat in pace, nevrand sa tulbur aceasta scena, si, dupa vreo ora, cand am reintrat in camera, Marin se suise pur si simplu in patutul lui Alexandru. Se facuse atat de mic, incat sa incapa acolo si sa-si tina copilul in brate. In veci, nu o sa pot uita aceasta imagine: o efigie perfecta a iubirii parintesti, a imenselor lui resurse de ocrotiressi tandrete", declara Elena Preda intr-un interviu dat dupa moartea scriitorului.

Elena i-a daruit si cel de-al doilea fiu lui Marin Preda, pe Alexandru. Sa fie sotia unui geniu precum Preda, un scriitor captivat de munca sa si dedicat complet actului creatiei, nu a fost pentru cea de-a treia sotie o sarcina usoara, dupa cum ea insasi a recunoscut: ,,Chiar fiind sotia lui, imi venea cateodata destul de greu sa creez momente de intimitate, sa-l scot din preocuparile lui obsesive. In lumea lui, era foarte greu de patruns. Uneori, lucra o noapte intreaga si scria doar 7-8 randuri si acelea chinuite. Erau nopti in care scria numai trei randuri."

Alaturi de Elena Preda, scriitorul creeaza capodopera ,,Cel mai iubit dintre pamanteni". Si tot alaturi de Elena petrece ultimele zile din viata, inainte ca destinul sau sa se curme brusc, intr-o noapte ploioasa de mai, in 1980.

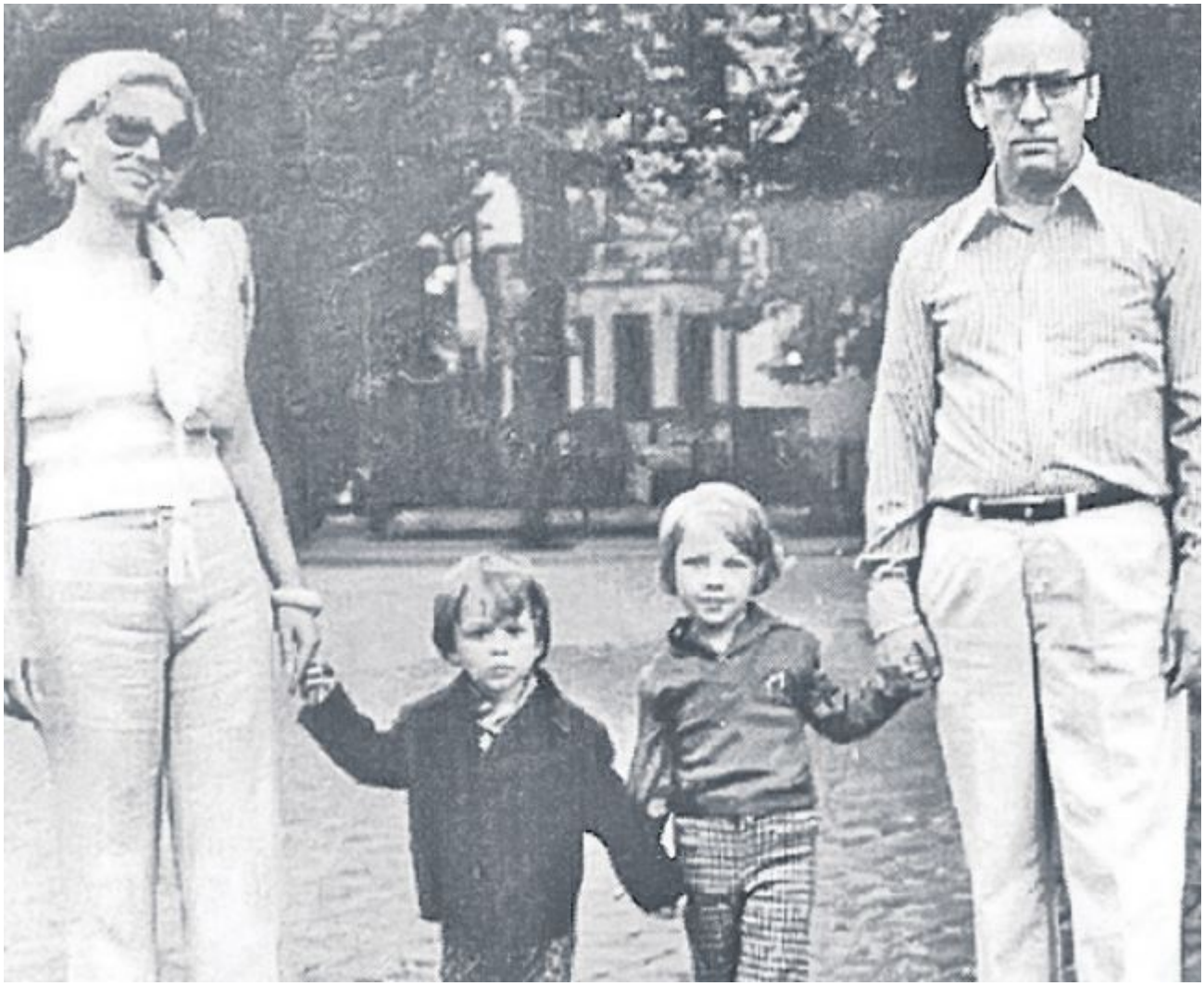

„Marin era omul pe care o femeie viseaza sa il gaseasca"

Dupa spusele celor care i-au fost sotii si l-au iubit, Marin Preda era barbatul pe care orice femeie viseaza sa il gaseasca. „Se poate spune ca n-a avut noroc la femei, dintr-un motiv sau altul. Marin era totusi omul pe care o femeie viseaza sa il gaseasca. Era de o inteligenta fizica pe care foarte putini barbati o au, era de o inteligenta sufleteasca pe care foarte putini barbati o au. Era un amant perfect, era un sot excesiv de delicat, insa eu le inteleg si pe cele mai rele dintre femeile lui. Era o presiune enorma sa stai in preajma lui Marin Preda", spunea Aurora Cornu, in cartea „Scrisori catre Aurora".

In acelasi timpa, toate cele care l-au iubit, au recunoscut ca pentru scriitor, actul creatiei s-a clasat mai presus decat actul iubirii „Marin - intai scriitor si pe urma amant. Cine nu intelegea acest lucru era pierdut", mai spunea Aurora. Portretul lui Preda ca sot si iubit a fost completat de Elena, in interviurile date dupa moartea acestuia: „Pentru el, nu existau decat familia lui, copiii si scrisul. In primul rand, scrisul. In lumea lui era foarte greu de patruns".

Aurora Cornu recunoastea in cartea „Scrisori pentru Aurora" ca literatura a fost singura iubita care nu l-a tradat niciodata pe scriitor: „Literatura! Singura sotie si iubita a lui Marin, care nu l-a tradat niciodata - nedezmintita, fidela si dupa moarte, vesnic rasplatitoare".

Marin Preda despre iubire

,,Disparitia iubirii e ca o oglinda intoarsa, nu se mai vede nimic, te uiti zadarnic in ea. Gestul tau nu se mai reflecta, nu-i mai raspunde nimeni. Esti singur"

,,Cand faci dragoste, moartea isi ia talpasita"

,,Iubirea poate sa fie oricum, numai sa fie! Poti sa arati ca un chimval rasunator, dar daca dragoste nu e... spune evanghelistul. E vorba, desigur, de dragostea divina, dar a noastra, cea profana, are oare vreo limita care s-o impiedice sa atinga granita divinului Lacasul ei nu e tot inima umanan"

,,Primejdia in care se afla un barbat care iubeste total o femeie seamana cu aceea a unui om care a atins un fir de inalta tensiune si care daca nu se zbate, daca instinctul nu l-a ajutat sa se smulga in chiar clipa cand a fost zgaltait, moare agatat acolo fara scapare"

,,Daca dragoste nu e, nimic nu e."